Kwartaalschrift van de Historische Vereniging Old Reurle

Opgericht 15 februari 1984

jaargang 23 nummer 1(1ste kwartaal 2006)

VAN DE (WAARNEMEND) VOORZITTER

De eerste Kroezeboom van 2006 is eerder verschenen dan normaal, omdat de uitnodiging voor de ledenvergadering vroegtijdig in uw bezit moet zijn. We hebben weer met veel plezier aan ons kwartaalblad gewerkt. Gelukkig kregen we uit onverwachte hoeken kopij aangeleverd en daarmee waren we erg blij. Onze hartelijke dank daarvoor.
Mocht het uw interesse hebben gewekt, laat het ons dan weten. We hopen dat nog meer mensen de pen (of computer) ter hand zullen nemen en ons van de nodige informatie zullen voorzien.

Gelukkig zijn steeds meer mensen in de activiteiten van onze vereniging geïnteresseerd en geven zich spontaan op als lid. Dat doet het bestuur goed en we heten u allen van harte welkom.
Zoals u in de krant hebt kunnen lezen, is onze archeologische tak nog steeds op zoek naar mensen, die ons willen helpen bij interessante opgravingen. Graag nodigen wij u uit u op te geven bij een van de bestuursleden of Wim Bredewout (0573-450224) van de archeologische commissie.

Van de gemeente Berkelland kregen we een uitnodiging om over het ruimen van het oudste deel van de begraafplaats van gedachten te wisselen. Wij zoeken nog mensen, die ons hulp kunnen bieden bij het zoeken naar grafstenen (onder het gazon) en kunnen helpen bij het schoonmaken van de stenen.
Tevens nodigen wij u uit om op 8 maart 2006 de ledenvergadering te bezoeken, zodat we van gedachten kunnen wisselen over de gang van zaken binnen onze vereniging. Allen van harte welkom om 19.**30** uur in “De Luifel”.
Aansluitend een dialezing door de heer W. Knoop over “Passende gebouwen in het Achterhoekse landschap”.

Bert Kettelerij

VAN HET SECRETARIAAT

Deze keer veel informatie van uw secretaris met name over de jaarvergadering op 8 maart 2006.
De aanvang is 19.30 u in verband met de dialezing aansluitend aan de vergadering.
Ik laat het hierbij en hoop u een volgende keer te informeren over andere zaken.

Leo Besselink, secretaris

LEDENADMINISTRATIE

Overleden:
Dhr. A.J. Roerink,
’t Rikkelder 31, Ruurlo

dhr.H. Braakhekke,
Luxemburglaan 204, Heemskerk

Wij wensen hun familie veel sterkte.

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Op woensdag 8 maart 2006 vindt overeenkomstig het huishoudelijk reglement van de Historische Vereniging" Old Reurle" de jaarvergadering plaats.
Aanvang 19.30 uur in de zaal de Luifel te Ruurlo.
U bent allen van harte uitgenodigd!!

A G E N D A.

1. Opening
2. Notulen van de vorige vergadering van 9 maart 2005 (zie elders in deze Kroezeboom).
3. Ingekomen stukken
4. Jaarverslag secretaris (zie elders in deze Kroezeboom)
5. Jaarverslag penningmeester.
6. Verslag van kaskontrole commissie:
   dhr. C. Vredeveld en dhr. H. Halfman
7. Benoeming nieuw lid kascontolecommissie:
   Dhr C. Vredeveld is aftredend en zal worden vervangen door het reservelid dhr. A. Lammers.
   De boeken zullen in 2006 worden gecontroleerd door dhr. H. Halfman en dhr. C. Vredeveld
   Er zal een nieuw reservelid benoemd worden
8. Bestuursverkiezing:
   Aftredend zijn mw. R.Greupink en L.W. Besselink. Ze stellen zich herkiesbaar.
   Voor de vacante plaats in het bestuur na het overlijden van Martin Kok, stelt het bestuur als kandidaat bestuurslid voor: dhr. D. Chr. Weenk..
   Namen van tegenkandidaten kunnen tot de vergadering worden ingediend bij de secretaris.
9. Rondvraag.
10. Sluiting.

Na de vergadering zal **dhr. W. Knoop uit Arnhem** een **dialezing** houden over: "**Passende gebouwen in het Achterhoekse landschap**". Hoe bouwen we onze graansilo's, schuren, stallen, enz. zo dat ze niet misstaan in het landschap.

NOTULEN LEDENVERGADERING 2005

Notulen van de algemene ledenvergadering gehouden op 9 maart 2005.
Aanwezig 29 leden en 6 bestuursleden.
Dhr. A. Flierman was met kennisgeving afwezig.

1.De voorzitter, dhr. M.G. Kok opent de vergadering en heet allen welkom.

2.Notulen van de vorige vergadering d.d. 10 maart 2004 worden goedgekeurd.

3.Ingekomen stukken: geen

4. Jaarverslag secretaris wordt goedgekeurd.

5. Jaarverslag penningmeester:
wegens ziekte van de penningmeester geeft de voorzitter uitleg .
Behoudens 3 vragen van resp. dhr. Putman, dhr. H. Post en mw. T. Huitema wordt het verslag goedgekeurd. De voorzitter geeft uitleg tot tevredenheid van de vragenstellers. Mw. Huitema ontvangt nog antwoord over haar vraag betreffende de verzekeringspremie.

6.Kascontrolecommissie:
dhr. F. Kok deelt mee dat de administratie in orde bevonden is. Hij heeft de boeken met dhr. C. Vredeveld gecontroleerd.

7.Benoeming nieuw reservelid kascommissie:
dhr. A. Lammers stelt zich beschikbaar en wordt als zodanig benoemd. Abusievelijk is dhr. Halfman niet uitgenodigd om de boeken te controleren.
Het reservelid dhr. C. Vredeveld heeft de boeken gecontroleerd met dhr. F. Kok. In 2006 zal dhr. C. Vredeveld aftreden .
De boeken zullen worden gecontroleerd door dhr. H. Halfman en dhr. C. Vredeveld.

8.Bestuursverkiezing:
Mw. I.H. Brinkhuis en dhr. J.Bakker worden herbenoemd voor een nieuwe periode van 4 jaar.

9.Rondvraag:
dhr. F. Kok vraagt of er al wat bekend is over de muziekkoepel in het plantsoen.

De voorzitter antwoordt dat mw. Snijders nog geen gelegenheid heeft gehad om de schilderingen bij te werken maar dat ze binnenkort wat meer tijd hiervoor krijgt.
Overigens is het onduidelijk van wie de koepel is.
De voorzitter dankt ieder voor de inbreng en aanwezigheid en sluit de vergadering.

Na de vergadering was er een lezing door dhr. Koos van Zomeren over Onze Geschiedenis, in samenwerking met de Openbare Bibliotheek.

Voor accoord:
A.J. Kettelerij, waarnemend voorzitter.

L.W. Besselink, secretaris.

JAARVERSLAG 2005

Bestuur:
Op de algemene ledenvergadering d.d. 9 maart 2005 waren mw. I.H. Brinkhuis en dhr. J. Bakker aftredend
Beiden werden herbenoemd voor een nieuwe periode.
Het bestuur vergaderde 6 keer en had nog enkele informele bijeenkomsten o.a. met de redactie van de Kroezeboom.

Activiteiten:
Zoals gebruikelijk was het winterprogramma weer prima verzorgd door Reina Greupink en Ineke Brinkhuis
Diverse sprekers hebben ons interessante avonden bezorgd en de opkomst was uitstekend.
De dagtocht werd gehouden onder leiding van dhr. J. Berends naar Kalkar, Kevelaer en Waldeck. Het was een prachtige tocht met dank aan de organisatie commissie.
Alle avonden werden gehouden bij de Luifel.

Tijdschrift Onder d'n Kroezeboom:
Ons kwartaal tijdschrift was ook dit seizoen weer prima verzorgd.
Dank aan allen die hieraan hebben meegewerkt.
Wel zou er wat meer kopij kunnen komen vanuit de leden.

Leden:
Op 31 december 2005 waren er 423 leden inge-schreven.
Helaas zijn ons dit seizoen leden ontvallen door overlijden.
Ik wil speciaal hierbij denken aan onze voorzitter dhr. Martin Kok.
De overige namen zijn vermeld bij de mutaties in ons tijdschrift.
Zij blijven in onze herinnering.

Oude landbouwwerktuigen:
Ook dit jaar weer het nodige onderhoud gepleegd; de tentoonstelling werd met enkele stukken uitgebreid.

Boeken , Dvd's en video's:
Bij dhr. A. Flierman kunt u alle informatie krijgen over de verkoop hiervan.
Helaas hebben we de uitgave van het boek Geschilderd Old Reurle moeten uitstellen.
We gaan eerst alle aandacht geven aan het boek 100 jaar Ruurlo, dat we in 2006 hopen uit te geven.

Internet:
Onze internetsite www.oldreurle.nl wordt steeds vaker bezocht door personen uit geheel Europa en ook daarbuiten. Veel mensen reageren bij ons over de mooie site en alle informatie over Ruurlo.
Het was weer een goed seizoen met dank aan de bestuursleden en allen die hieraan hebben meegewerkt.

Ruurlo, 8 maart 2006.

L.W. Besselink, secretaris

Voor accoord:
A.J. Kettelerij, waarnemend voorzitter

EXCURSIE

Het is al bijna een traditie: de jaarlijkse bustocht van Old Reurle onder leiding van Jan Berends

Dit voorjaar, op 11 mei gaan we weer:

Bustocht naar Veluwse kastelen

Het programma:

Vertrek uit Ruurlo 8.00 uur
(bij de Luifel).
De tocht gaat via Zutphen, Voorst, over de IJsseldijk naar Terwolde en daarna naar Vaassen.
Om ongeveer 10.00 uur: koffie met gebak in de bijgebouwen van de Cannenburch en daarna een rondleiding door het kasteel.

Om 12.00 uur vertrek naar kasteel Staverden waar we een korte wandeling maken.
Omstreeks 13.00 uur lunch.
Waar ? Een verrassing!
Na de lunch via Barneveld en langs de Hoge Veluwe naar Rozendaal.
Daar maken we een wandeling door het park.
Om ongeveer 17.00 uur vertrekken we weer naar Ruurlo waar we om ca. 18.00 uur aankomen.

De kosten voor deze tocht bedragen € 40.00 voor leden en € 42.50 voor niet leden van Old Reurle.
U kunt zich opgeven via het bijgevoegde inlegformulier: de volgorde van binnenkomst bepaalt de deelname.
Opgave vóór 1 april !

U krijgt telefonisch bericht als u mee kunt en vervolgens kunt u het bedrag overmaken aan de penningmeester reknr.3567.22.996 t.n.v. Historische vereniging Old Reurle.
Voor inlichtingen kunt u contact opnemen met Ineke Brinkhuis, tel. 453376 of met Reina Greupink, tel. 452477.

Met vriendelijke groet,
Ineke en Reina

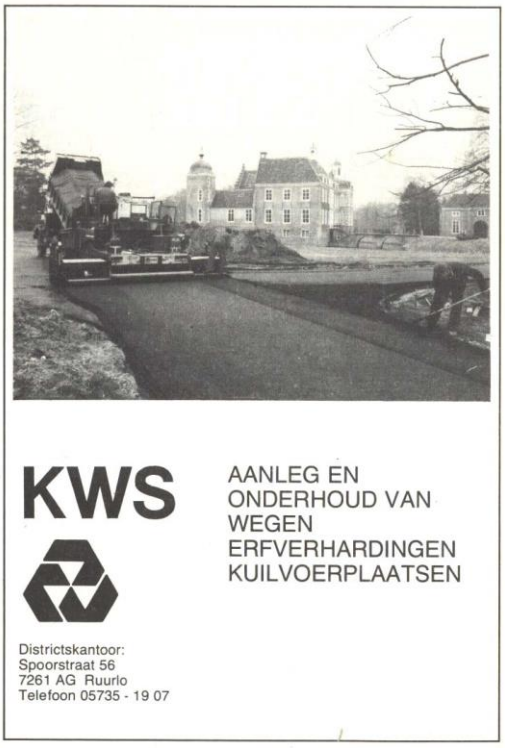

GESCHIEDENIS VAN HET AANNEMERSBEDRIJF RIBBERS B.V.

(en een stukje wegenbouwbedrijf H.J. te Siepe)
Verteld door A.J. Ribbers

De oprichter van het bedrijf, G.J. Ribbers, werd op boerderij "De Kleine Kamp" aan de Höfteweg in Ruurlo geboren. Zijn vader Arend Jan was getrouwd met Garritje Sprukkelhorst. Zij hadden 10 kinderen: 8 zonen en 2 dochters. Beiden runden zij het bedrijf en moesten hard werken om het hoofd boven water te houden. Later kregen zij hulp van de kinderen. De boerderij bestond uit 5 koeien en dertig varkens. Arend Jan verdiende verder de kost door met een ploeg medewerkers land te ontginnen voor de boeren in de buurt, wat tevens inhield, dat ze hielpen bij het inhalen van de oogst zoals, rogge, haver, enz.
Verder zorgde Ribbers dat er voldoende vlees op tafel kwam door een paar avonden te gaan stropen op fazanten, hazen, konijnen en reeën. Hij had overdag wel gezien waar ze in het veld zaten.

Men had in die tijd geen graafmachines. Men groef dan bouwputten voor woonhuizen, boerderijen en andere gebouwen uit met behulp van schop en kruiwagen. Later gebeurde dat met behulp van kipspoor. (wagentjes op rails). Deze werden dan met vereende krachten verplaatst. In de volgende fase werd er een paard voor gespannen.
In die jaren was in Ruurlo een wegenbouwbedrijf, de fa. H.J. te Siepe, gevestigd.
De heer Te Siepe kwam uit Winterswijk, waar hij samen met zijn vader en broers een wegenbouwbedrijf en steenfabriek runde. (Op de plaats waar nu kampeer- en caravanhandel Obelink zit, stond toen een steenfabriek).
Het bedrijf in Ruurlo groeide uit tot het huidige Koninklijke Wegenbouwbedrijf Stevin (KWS) op het ogenblik nog kantoorhoudend aan de Spoorstraat in Ruurlo. De fa. Te Siepe legde hier ook de spoorlijnen aan tot in Limburg toe. De oudste zoon van A.J. Ribbers was uitvoerder bij de aanleg hiervan. Dit was de vader van Jan Ribbers van café Kerkemeijer te Borculo.
H.J. te Siepe woonde aan de Barchemseweg, waar nu antiekzaak Meulenbroek zit. Hij besloot ook met een steenfabriek te beginnen en kocht een stuk grond in Windesheim aan de IJssel bij Zwolle. Op deze plek is nog een bedrijventerrein van KWS.
Het bouwen van deze steenfabriek was natuurlijk een heel karwei.

De heer Te Siepe zorgde toen voor veel werk voor mensen uit Ruurlo en vroeg A.J. Ribbers uit Ruurlo om mee te helpen deze klus te klaren. Ook de tweede zoon kwam aan de beurt. G.J. Ribbers was toen al metselaar. Men ging toen met een ploeg werknemers van ± 25 man met de bus naar Windesheim. Men vertrok maandag 's morgens en kwam vrijdags terug. Zij sliepen in een boerderij op de hooizolder.

Bouwen steenfabriek in Windesheim nabij Zwolle
voor aannemer/wegenbouw H.J. te Siepe - later KWS – door aannemersbedrijf G.J.Ribbers.
v.l.n.r. staand 1.G.J.Ribbers, 2. E.Beltman, 3. J.Enzerink, 4.?,5?, 6.J.Ribbers.
.knielend. 1.H.Lichtenberg, 2. ?, 3.?,4. ? 5. H.Leuverink later baas op de steenfabriek; hij was een schoonzoon van .A.J.Ribbers.
Zittend.1.Stokkink, 2.K.Jansen, 3.?,4.?,5.?,6.?
Liggend. 1.?,2.?,3.A.J.Ribbers /d Kleinen Kamp.
Weet u misschien wie er ontbreken? Dan hoorden we dat graag van u. De foto is rond 1920/1930.

Op aanraden van H.J. te Siepe besloot G.J. Ribbers om voor zichzelf te beginnen. Vòòr die tijd was Garrit Jan met metselen als leerling begonnen bij aannemersbedrijf Mekking/ Ribbers. (zwagers). Er waren nog geen ambachtsscholen. Wel was er een Tekenschool aan de Hesselinklaan (de tegenwoordige Wilhelminalaan). Daar kreeg Garrit Jan les in bouwkundig tekenen.
De eigenaren van het kasteel Ruurlo hadden een eigen architect. De heer Veeze heeft o.a. de boerderij Pasman achter kasteel Ruurlo aan de Haarweg ontworpen. Hij kwam uit Friesland. Deze boerderij heeft ook wel iets van de Friese boerderijstijl uit die tijd. (de hooitas werd vanaf de grond tot boven in de nok opgebouwd. Er was dus geen hooizolder. De grote schuurdeuren zaten aan de zijkant).
De zoon van architect Veeze, Geert, was al met een architectenbureau in Ruurlo begonnen. Later ging hij naar Lochem: bureau Veeze en Twijnstra. Zij hebben het Groene Kruisgebouw aan 't Rikkelder ontworpen.

Bouwen van het wijkgebouw voor het Groene Kruis te Ruurlo. Ontwerp architectenbureau Veeze en Twijnstra uit Lochem. Gebouwd door aann.bedrijf G.J.Ribbers en aann.bedrijf H.Wolsink uit Ruurlo

Aannemers Ribbers en Wolsink bouwden het gebouw. Geert was leraar aan de Tekenschool voor hij als architect begon.
Na de uitspraak van directeur Te Siepe dat Garrit Jan voor zichzelf moest beginnen, vroeg G.J.: "Maar hoe moet dat dan met de boekhouding?" De heer Te Siepe zei toen: "Ik zal je daar in het begin mee helpen. Iedere vrijdagavond, maar dan moet jouw vrouw Mientje daar ook bij zitten. Zij moet dit ook leren." Zo gezegd, zo gedaan. Garrit Jan kreeg een oud Grootboek van de fa. Te Siepe, waarvan de eerste gebruikte bladzijden werden verwijderd. G.J. schreef de rekeningen uit en Mientje schreef ze in het Grootboek. Zo begon in 1930 aannemersbedrijf G.J. Ribbers Barchemseweg B 23 Ruurlo.
Het huis is bewoond vanaf 14 november 1928. Het was eerst een boerderij. Garrit Jan heeft het verbouwd tot een dubbele woning.

De eerste jaren waren niet gemakkelijk. Er was veel tegenwerking van bestaande aannemersbedrijven. Deze zeiden tegen de bedrijven in bouwmaterialen om niet aan G. J. Ribbers te leveren. Toen dit de heer Te Siepe ter ore kwam, zei hij: "Ik zal wel zorgen dat jij wel materialen krijgt." en bestelde ze bij bouwmaterialenhandel Holtslag (Jan) in Doetinchem. Het materiaal kwam per trein. Het werd dan door Garrit Jan zijn vader (A.J.) en oudste zonen met paard en wagen van de trein gehaald en naar de verschillende bouwlocaties gebracht. Later werd de strijdbijl begraven met de toenmalige aannemers. Vestigingswetten waren er nog niet. De beginjaren 30 waren slecht. Er was veel werkloosheid. Men kon nog van de ene op de andere dag als knecht of baas gaan werken. Garrit Jan kreeg al gauw veel klantenwerk. Voor de kleinere karweien werd het materiaal op het terrein aan de Barchemseweg opgeslagen.

Bij karweien in het dorp brachten vader A.J.- of de zonen - het met paard en wagen rond.

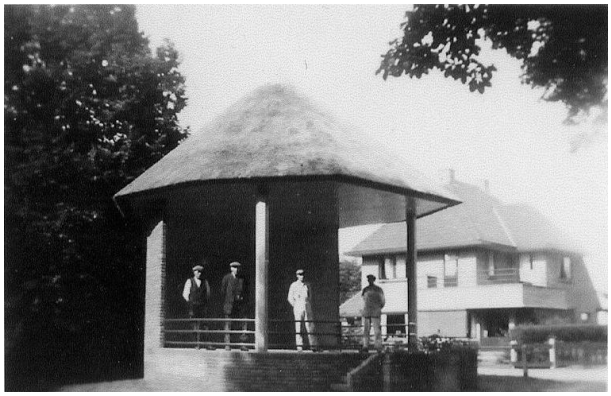

Muziektent aan de Domineesteeg te Ruurlo. In 1937 gebouwd door aann.bedrijf Kamperman en aann. bedrijf G.J.Ribbers uit Ruurlo

Kleine hoeveelheden werden met de handkar meegenomen. De boerenklanten kwamen ze zelf halen, ook het bouwmateriaal en steigerwerk, dat in het begin nog allemaal hout was. De bomen voor steigerpalen werden tijdens de winterdagen, wanneer er vanwege de vorst toch niet gebouwd kon worden, in de dennenbossen rond Ruurlo omgezaagd. Met hout en touw werd dan het steigerwerk gemaakt.

Het bedrijf is begonnen als metselbedrijf. Toen waren er metsel- of timmerbedrijven.
Op de bouwplaats zelf werd bij de bouw van huizen eerst een bouwkeet neergezet, ook wel kalkkeet genoemd. Daarin werd de kalk en cement opgeslagen. Ook gebruikten ze de keet als schaftkeet. De kalk- of cementzak werd als zitplaats gebruikt. Verder zat aan de kalkkeet een overdekt gedeelte, waaronder de specie werd gemengd. Met de schop werden zand, kalk, cement en water vermengd. De specie werd met de kruiwagen rondgebracht. Dat ging met de stenen precies zo.
Moest men naar boven op de steiger, dan deed men de specie in een kalkmouw met een inhoud van ± 30 liter. Deze stond op een standaard zo hoog, dat de opperman er net met z'n schouder onder kon. Dan ging hij de ladder op. Stenen werden naar gelang de sterkte van de opperman met 25 à 30 opgestapeld, een jute zak over de schouder en dan omhoog tegen de ladder op. Er waren opperlui, die tegelijkertijd nog een emmer water mee naar boven namen, dus zonder zich vast te houden!

In 1948 kwam de zoon van Garrit Jan Ribbers A.J. helpen in het metselbedrijf na eerst een tweejarige opleiding voor metselaar aan de ambachtsschool in Zutphen te hebben gevolgd. Daarna volgden avondcursussen: een 1-jarige tekenopleiding, gegeven door de toenmalige architect Geert Veeze, een 1-jarige middenstandscursus en een drie-jarige aannemers-cursus te Winterswijk.
Vervolgens moest A.J. 21 maanden in militaire dienst. Hij werd opgeleid tot sergeant/sportinstructeur en heeft er nog even bij stilgestaan beroepsmilitair te worden, maar omdat vader G.J. tot over de oren in het werk zat, kwam A.J. weer meehelpen. De bedrijfs-naam werd veranderd in fa. G.J. Ribbers en Zn. Daarna is de naam gewijzigd in het huidige aannemingsbedrijf Ribbers BV Julianaplein 1.

De zonen Aard en Arjan zijn de huidige directieleden van de onderneming.
Het bedrijf doet nieuw- of verbouw van woningen, boerderijen en bedrijfsgebouwen en het onderhoud van monumentale gebouwen.

(Zie ook WWW.Ribbers-Bouw.nl)

Hartelijk dank familie Ribbers voor deze bijdrage.
- de redactie-

Heeft u ook een mooi stuk voor ons lijfblad?
Neem dan a.u.b. contact met ons op.
Voor adressen van de redactie: zie pagina 12.

aannemingsbedrijf
Ribbers b.v. - Ruurlo
★ Nieuwbouw
★ Verbouw
★ Onderhoud
★ Agrarische gebouwen
Julianaplein 1 - Tel. 05735-1270 - 7261 BB Ruurlo

SCHOOLJUFFROUW JEANETTE DE VRIES

Even ter herinnering: juffrouw De Vries was schooljuffrouw aan de Koekoekschool van 1924 tot november 1940. Toen verboden de Duitsers joodse leerkrachten les te geven. Van mevr. D. Takke-Kamperman uit Arnhem hebben we een brief ontvangen, met aanvullende informatie over juffrouw De Vries.
Hiervoor onze hartelijke dank.

Ze schrijft:
"Deze dagen was ik op bezoek bij mijn broer en schoonzus, Jan en Gretha Kamperman in Lievelde. Daar zag ik uw tijdschrift van het 2e kwartaal 2005 en de naam Jeanette de Vries en ik dacht "daar weet ik meer van".

Mej. De Vries onderwijzeres aan school C tijdens de tweede wereldoorlog.

Juffrouw de Vries kan ik mij nog heel goed herinneren en weet ook nog vele verhalen over haar, want zij had vanaf enkele jaren voor de oorlog bij mijn grootouders – de familie Haverkamp - een zit - en slaapkamer gehuurd. Deze mensen woonden destijds in de Dorpsstraat in het pand waar nu de familie Hogevonder een schoenenzaak heeft. (mevr. D. Takke-Kamperman was destijds dus niet alleen de kleindochter, maar ook het buurmeisje van de familie Haverkamp, red.) Elke dag fietste juffrouw De Vries van hieruit naar de Koekoekschool.
Alleen voor de warme maaltijd ging zij naar de familie Spanjar in de Domineesteeg, omdat deze mensen koosjer kookten.
Toen zij geen les meer mocht geven, is ze nog voor korte tijd werkzaam geweest aan de Joodse school in Arnhem. Daarna voegde ze zich bij haar moeder, die in Den Haag woonde. In die periode stuurde zij mij steeds ansichtkaarten, die ik nog steeds bewaard heb.
Vanuit Den Haag is juffrouw de Vries samen met haar moeder, broer en schoonzus en 2 jonge kinderen naar kamp Vught gestuurd.
Mijn familie kreeg uit Vught nog steeds post van haar, met steeds weer het verzoek om roggebrood te sturen. Hopelijk zijn al die pakjes goed aangekomen.
Na verloop van tijd zijn ze overgebracht naar kamp Westerbork, om daar in de bewuste trein te belanden die hen naar de vernietigingskampen bracht. In juni 1944 ontvingen mijn grootouders een briefje van iemand die bij de Spoorwegen in Hengelo (O) werkte. Hij had een vodje papier gevonden langs de spoorlijn, waarop Jeanette de Vries had geschreven: "Wij gaan het onbekende tegemoet". Het onbekende bleek bij aankomst in Auschwitz, de gaskamer te zijn.
De ingesloten foto is van juffrouw de Vries en mag gepubliceerd worden.

Hopende u met deze gegevens van dienst te zijn."

Diny Takke-Kamperman

Mevr. Takke, hartelijk dank voor uw bijdrage.
- de redactie -

Een foto van de Koekoekschool (school C), die tot 1984 heeft gestaan aan de Groenloseweg.

LIJST VAN BEWONERS VAN HET KERSPEL RODERLOE UIT 1401

Aan de Herkampweg ligt het erf Elschot, tegenwoordig bewoond door de familie Reurink.
Schrijver dezes is nog afstammeling van de Elschotten die het erf tot ongeveer 1666 in bezit hebben gehad. Daarover later misschien meer.

Op de zoektocht naar mijn voorvaderen langs verschillende personen en archieven kwam ik een leuk document tegen. Het betreft een zgn. monsterrol uit het jaar 1401, bevattende een lijst van ruiters en knechten in het Landdrostambt en Scholtambt van Zutphen.
Het bevindt zich in het Gelders Archief te Arnhem onder het Hertogelijk Archief (0001 – 666) en is op microfilm te raadplegen.

Bijgaande afbeelding is een digitale foto van een kopie van het folio waarop de gegadigden van Ruurlo beschreven zijn. Misschien staat er een voorvader van u bij. Waarschijnlijk die van mij wel.

Omdat er in 1401 wel mooi maar anders werd geschreven dan nu, heb ik de vertaling er maar naast gegeven. Voor sommige lezers zal het misschien een uitdaging worden om ook eens in archieven te duiken en zich het lezen van oude handschriften eigen te maken. Ik kan u verzekeren dat het heel interessant is.
Ik ben in de gelukkige omstandigheid dat ik in Arnhem woon en geniet van mijn pensioen, zodat heel wat uurtjes in het Gelders archief kunnen worden doorgebracht. Ik hoop dat u plezier beleeft aan dit artikel en dat ik de toekomst u nog meer interessants over het verre verleden van Ruurlo mag vertellen.

Willem Elschot

In den kerspel van Roderloe piecke ende borste.

die Worme	Gelre
Johan ten Elsschaete	Vorst
Godekamp	Gelre
Johan ten Rykenberghe	Gelre
Lindenschaete	Gelren
Langen	Gelren
Lutteken Brincke	Gelren
Gerbeldinck	Gelren
Grote Luesinck	Gelren
Lutteken Luesinck	Gelre
Nyenhuys	Gelre
Henric tho Palhaer	Gelre
Fente?	Gelren
Hagenbeke	Gelre
Gert ten Knuve	Gelre
Zellen Boef?	Borclo
Kerffich die Bouman	Gelre
Bernt ter Haer	Gelren
Gert ter Haer	Gelren
Liefert Ffikinck	Roderloe
Gosen ten Brincke	Gelre
Luesinck Kinder	Wissche

06.08 *(08)*

Enkele opmerkingen over deze lijst:

Bij de vertaling heb ik de namen overal van hoofdletters voorzien. Die staan niet in het oorspronkelijke handschrift, d.w.z. zo hier en daar, b.v. de R van Roderloe en Rykenberghe en de E van Elsschaete.
Bij Fente en Boef staat een vraagteken, omdat de laatste letter bij Fente en de eerste bij Boef onduidelijk zijn.
Achter de namen van de personen of erven staat de naam van de leenheer, meestal een graaf, onder wie het erf als erfgoed viel. Bij de meesten staat de graaf van Gelre. De andere leenheren zijn die van Voorst, Borculo, Ruurlo en Wisch. Voor het gebruik van de grond moesten de gebruikers belasting betalen, de zgn. thijns. Dit gebeurde ook wel in natura in de vorm van graan, vee, gevogelte en bijenwas. Daarnaast moesten ze ook diensten verrichten, waaronder de krijgsdienst, hetgeen uit deze lijst blijkt.
Of ze hun lans (piecke) en borstwering van hun heer kregen of zelf moesten (laten) maken weet ik niet, maar ik vrees het laatste.
W.Elschot

Hartelijk dank voor uw bijdrage, het smaakt naar meer.- red.

Hellebaard

VEUR DREE STUVER

In den tied dat den Gorsselsen heide nog enen weusten en onharbargzamen wildernis was, met stoevezand, heet en wakelbusse, trok door 'n zekeren Kasper met den mars op de rugge van boer töt boer, um eur zien handel an te smeren. Naor zienen arbeid wodden e Kasper met de benne eneumd. Hee verkoch scheermesse, scheren, kneupe, kniepmesse van Friedrich Herder, striekzwaevels en veurál neet te vergetten, onmundeg beste sökke van Kloppenburger dreedraod. Tenminsten, dat was Kasper zien handelsmark veur dee dinger. De leu wissen donders good da'j 'm in de gaten mossen hollen.'t Was 'n voel aos en in den regel niks te beroerd um der ene 'n oor an te naeien!

't Was 'n heiten naozommermeddag, en 't zweit dah broezen 'm met dunne sträöltjes van de kop, too Kasper 'n paar kilometer veurbie de Toshutte is effen den barm op zoch, en zik in 't grös too zat. 't Wodden zo hendeg an tied dat e bie een wat groteren boer achter de deure hen kek, de hongerpiern kroppen 'm deur 't lief. Gistern had 't 'm adeg met e zötten, en dah gelukke passen 'm vandage ok wah. Hee todden zik de benne weer lieke op de rugge, en sloffen vedan. Nae 't veel 'm niks met.
An de kante gink 't nog wah, maor wat kere dan kwam ie in van dee kroelzandstukke, woor as den weg wah éns zo breed was.

Nöddeleg en hongereg äözen e vedan. Hee was good en wal 'n groot dennebos deur too't e 'n vaarweg naor 'n boerderieje zoog. 'n Miezereg gevlekt hundje kwamp 'm integen keffen.
Hee nomp zik de koeze eets kotter bie de hand, moch 't neudeg waen dan kon e 't keffertjen door wah met op afstand hollen. 't Hundje bleef bie Kasper uut de buurte, 't lek der op dat e zo'nne koeze al is van kortbie ezene had, hee bleef ter wied vanaf, en keffen zik de longen uut 't lief.

Bie de boerderieje an-ekommen gink Kasper de delle op, en bleef dan stille staon um eers an 't duuster te wennen. A'j zo uut de zunne kwammen zoog ie gin bliksem. Kottens was e bie 'n boer onder Markel op kop in den sniezomp elopen, zowat aoverkwamp 'm neet nóg 'n maol. Too't e eets meer an 't duuster ewend was, trad e de götte op. Man oh man,wat ne lekkeren loch kwamp 'm door vanuut de lösse kökkendeure integen.
Oh nae maor, spekpannekoke! Door mos hee zien porsjen van met zeen te kriegen. Hee kloppen an, en trad de kökken in.

En jaowah, op den taofel lae ‘n besten stapel pannekoke, met van dee dikke gloepers van spekhassen der tussen in.
“Goeiendag vrouwe, mag ik deurlopen?”, vroog e belaefd. Maor juust dán mos ie ow biezunder veur ‘m waarn.
“Kriegt ow ‘n stool van den richel en riegt ow”, kreeg e van de boerinne te heurn. Oh gottegot, dat heel e neet lange vol, dèn stapel pannekoke kek ‘m an. ‘t Water leep ‘m deur den mond. Noe mos ‘t toneel maor angaon. Kasper trok de truckendeuze wiedwagens lös.
“Ma’k ow is wat vraogen vrouwe, hovölle leu mot door noe van etten?”, zo gooien e zien belleken op.
“Jao, wat heit völle, ikke, de baas en den knech”, zo kreeg e van de boerinne te heuren. “Noh, dan bunt iele ók gin grote etters, ík zolle mie veur den helen telder neet bange maken!” zo pochen Kasper.

Door wol ‘t menske neet an, dah verhaal lek eur toch eets te stark. “Dah geleuf ik ow neet, mán iej zollen der ow jao te schande an etten.
“Modermensken, zölle wie now is wedden um twee stuver, da’k den helen bups allene naor binnen warke”, meesmulen Kasper now weer. En jaowah, de boerinne dee gruwelek op de penning was, trappen der met beide bene in.
“Dah he’j ezeg, op taofel met ow geld!”, kraeien ze. Kasper graaien zik in ‘t buis, en noffeln der twee stuver uut.
Dan trok e zik den stool wat kotter bie den klaptaofel, en begon te schranzen. Hee had zo’n smach dat e der neet ens bie stille ston um achter de pette te kieken, zo as de leu hier in de landstreke gewoon wazzen.
“Baeden had anders eerst wah emeugt”, zo kreeg e te heuren. Beschaamd lae Kasper de pannekoke woor’t e met gengs was achteruut. Dan sloog e de ogen neer, en vouwen zik ziene vette knäöke. Met ‘n half oge loern e naor den telder.

Dan gink ‘t weer an, man wat kon dèn kaerl etten;
‘t spekvet dreef ‘m lanks zien ongeschoren bakkes, en glom in ziene mondheuke. Vieve had e der al achter de kneupe espöld too’t e zik den boksenboord lösknuppen. Nao den zesden schaof e den telder achteruut, en stönnen: “ Mense mense, dee pannekoke van ow dee zít! Ik kriege der gin krömmel meer bie in”.
“ Ha’k jao wah edag, onzen groten knech den krig dat ok neet glad”, kraeien de boerinne.
Kasper schaof den stool weer an den richel, nomp de benne op de rugge, en stok enen hand achter de lichters. Met de koeze in den anderen trad e langs de boerinne de götte op. “ ‘t hef mie dufteg esmaakt vrouwe, good gaone dan maor!”.” Jao good gaone” sprok now de boerinne: zee trad ze as de bliksem naor den taofel en strek de twee stuvers van den klaptaofel. Haha, dah was bínnen.

‘n Hötjen later kwamp den boer met ‘t warkvolk van ‘t land um te meddagen. Der lae nog maor ‘n köttereg stapeltjen pannekoke op den schöttel.
Zuneg kek den boer der naor.”Mie duch moder da’j krap an bunt met de bakkerieje, ie hebt ter jao neet half genog!”, moppern e. “Dan mo’j der maor eets weite-melksepap bie etten, ik hebbe met den rest van de pannekoke mooi twee stuvers verdeend”, sprok now de boerinne, en zee dei uut de deuke hoo of ‘t eur vergaone was. “Mense wah heb ie ow toch weer bie den bok laoten done, ie met ow twee stuver, dèn keerl hef jao wah veur dree dubbeltjes op-egetten, foi wah bu’j toch ne ozewolter!”. Zo kreeg de boerinne der van den boer nog veur dree stuvers bie. En Kasper? Door zat ‘t wah good met..Hee lae ‘n endjen wieterop den kamp onder ne grote eike, met den boksenboord wiedwagens lös, te slaopen.
‘t Was ‘m aoverniejs elukt!

Wim Bluemers 22 nov. 1992

’t Lech oaverwunt

Ne trop in ’t zwat onder de beume,
Geboagen, dreuf, in ’t naojaorslech,
broen ve’brande dorre bleakes –
ritselt met de kiste weg.
Tröntjes glinstert in de zunne
Tussen ’t dor ve’treane gros
En in dógen van de leukes.
Dood! Is van ’t leaven lö.

’n Jong astrant niejsgierig kealtjen
Smit zien fietsken in ’t pad
Um d’n zwatten trop te zene,
daor onder al dat starvend blad.
Schigtig kiekt twee blouwe ogen
Vraogend langs ne smallen ris,
Dreijt zich spöllend van ’t dooie
Weer nao ’t lech, dat ’t leaven is!

Den Hölter (Gerrit Odink)

Bron: Archief, orgaan vereniging de Graafschap, 1962

FOTOALBUM

In deze rubriek vind U een aantal oude foto's van Ruurlo en omgeving.
Oude foto's zijn altijd welkom voor plaatsing in de Kroezeboom of op www.oldreurle.nl

foto archief: Wim Bluemers

B.H Nijland (Roons) uit de Veldhoek bereikte in 1934
de leeftijd van 100 jaar, een heel bijzonder feit in die dagen. De AVRO radiowagen kwam en het werd een groot feest.

foto archief Wim Bluemers

Boswachter Beukema met het laatste wilde zwijn dat hier in de regio werd geschoten. Het was rond 1950

ZOEKPLAATJE

Het zoekplaatje van vorige keer.

We wisten natuurlijk al dat de man links Beukema was, de boswachter van jonker Bobby. Opnieuw kregen we een oplossing aangereikt: tweede van rechts is de heer H. te Veldhuis, gebukt in het midden is vermoedelijk de heer J.Korten.
(Met dank aan H.Teunissen)

Het zoekplaatje van deze keer

foto archief Wim Bluemers

We hebben hier een foto van de eerste steenlegging voor de woning van dokter Bakker in 1949. Een grotere foto kunt u natuurlijk altijd bij Wim Bluemers bekijken, maar we wagen het er toch op. De meeste mensen zijn bekend, maar wie zijn de drie mensen rechts op de foto, en wie de twee mensen aan de linkerkant. Graag horen we dat van U.

Historische Vereniging Old Reurle :

Bestuur:

Voorzitter (waarnemend):	A.J. Kettelerij, Borculoseweg 62, 7261 BL Ruurlo Telefoon 0573-452204
Secretaris:	L.W. Besselink, Noorderweme 6, 7261 PX Ruurlo Telefoon 0573-452376 e-mail: leo-besselink@hetnet.nl
Penningmeester:	Flierman, Vrochterdijk 16, 7244 PN Barchem Telefoon 0573-451921
Bankrekening:	Rabo-Berkelland, Ruurlo, Rekeningnummer 3567.22.996 t.n.v. Historische vereniging Old Reurle
Bestuursleden:	Mw. R. Greupink-Wolsink, Hessenweg 4, 7261 AP Ruurlo Telefoon 0573-452477 Mw. I.H. Brinkhuis-Baltus, B.v.T.v. Serooskerkenweg 7, 7261 CT Ruurlo Telefoon 0573-453376 J.H. Bakker, Morsdijk 1, 7261 RX Ruurlo Telefoon 0573-491293

Commissies:

Organisatie jaarprogramma:	Mw. R. Greupink-Wolsink Mw. I.H. Brinkhuis-Baltus
Beheerder van het archief en foto's van Ruurlo:	G.J. Kleyn Winkel, Dwarsdijk 10, 7025 CR Halle Telefoon 0573-461248
Boek 100 jaar Ruurlo:	Mw. R. Greupink-Wolsink en A.J. Kettelerij
Genealogie en foto's van Ruurlo:	F. Toevank, Gerrit Sprokkereefstraat 2, 7261 GM Ruurlo Telefoon 0573-451390
Landbouwwerktuigen:	Mw. R. Greupink-Wolsink en A. Flierman
Archeologische werkgroep Coördinator:	J. Oonk, Juttepad 6, 7021 NP Zelhem Telefoon: 0314-6225316
Verspreiding van tijdschrift "Onder d'n Kroezeboom":	Mw. R. Greupink-Wolsink

Redactie "Kroezeboom":

Eindredacteur:	J.H. Tornij, Watersnipstraat 2, 7132 DG Lichtenvoorde Telefoon 0544-379691
Redactieleden:	W.J. Bluemers, Schoolstraat 1, 7261 GH Ruurlo Telefoon 0573-452062 H. Post, 't Heering 13, 7261 VK Ruurlo Telefoon 0573-451264
Internetsite:	www.oldreurle.nl
Contributie per seizoen:	€ 14,00 persoonlijk lid € 21,00 voor echtparen

Registratie bij Kamer van Koophandel te Arnhem onder inschrijfnummer 40103401
Het kwartaalblad "Onder d'n Kroezeboom" is ingeschreven onder nummer ISSN 0929-919X